

Manuál zapojenia Miestneho centra DofE

Zaujal Vás program Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu (skrátene DofE), ale chýba vám ešte niekoľko podstatných informácií? Alebo ste už pre DofE plne rozhodnutí, no nevíete, kde začať?

Tento dokument má ambíciu Vám pomôcť v oboch prípadoch.

Čo v ňom nájdete?

- Časť „**Čo všetko by sme o DofE mali z praktického hľadiska vedieť?**“, ktorá vám odpovie na všetky zvedavé otázky v súvislosti s programom ako takým, jeho fungovaním na školách a organizáciách, financovanie, a mnohé iné.
- Časť „**Máte záujem DofE rozbehnúť? Čo teraz?**“, ktorá vám predstaví set niekoľkých krokov potrebných pre získanie licencie a rozbehnutie DofE na Vašej škole či organizácii.

Príjemné čítanie.

Tím Národnej kancelárie DofE

ČO VŠETKO BY STE O DofE MALI Z PRAKTICKÉHO HĽADISKA VEDIETĽ?

V tejto časti nájdete odpovede na otázky

- Čo je DofE?
- Ako program DofE funguje?
- Prečo sa zapojiť?
- Aké sú roly v programe DofE?
- Ako to môžeme kolegom zapojeným do DofE uľahčiť?
- Koľko to stojí?

> Čo je DofE?

Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu (The Duke of Edinburgh's International Award - skratene DofE) je medzinárodne uznávaný vzdelávací program, ktorý umožňuje mladým ľuďom od 14 do 24 rokov rozvíjať svoje schopnosti a aktívne využívať voľný čas.

Program vychádza z viery, že každý mladý človek má potenciál uspieť a príležitosti na dobré vzdelanie mu môžu pomôcť naplniť svoj potenciál.

Je dobrovoľný, nesúťaživý, zábavný a vyvážený.

> Ako program DofE funguje?

Mladí ľudia si za pomoci nami vyškolených **Vedúcich programu** (Vašich učiteľov, kolegov, pracovníkov s mládežou) stanovujú aktivity a ciele v štyroch oblastiach **(1) dobrovoľníctvo, 2) športová aktivita, 3) rozvoj talentu, 4) dobrodružná expedícia)** a pravidelne a systematicky pracujú na ich naplnení.

Môžu získať **bronzovú, striebornú alebo zlatú cenu** v závislosti od **úrovne**, teda dĺžky plnenia programu. Zlatá úroveň so sebou prináša aj piatu oblasť **5) rezidenčný projekt**.

Bronzová úroveň

Pre mladých ľudí od 14 rokov.
Trvá obvykle 6 mesiacov.

Strieborná úroveň

Pre mladých ľudí od 15 rokov.
Trvá obvykle 12 mesiacov.

Zlatá úroveň

Pre mladých ľudí od 16 rokov.
Trvá obvykle 18 mesiacov.

Dobrovoľníctvo	Športová aktivita	Rozvoj talentu	Dobrodružná expedícia	Rezidenčný projekt
Je to jeden zo spôsobov, ako dávať a dostávať zároveň. Účastníci programu pozitívne menia veci vo svojej komunite a učia sa zodpovednosti a trpezlivosti.	Umožní účastníkom zlepšiť svoj športový výkon, fyzickú a psychickú kondíciu, spoznať radosť z pohybu a zdravého štýlu života.	Umožňuje účastníkom rozvíjať svoje talenty, rozširovať vlastné schopnosti, zvyšovať si sebavedomie a zlepšovať svoju zamestnateľnosť.	Na ceste za dobrodružstvom mladí ľudia spoločne prekonávajú obavy z neznámeho a objavujú zaujímavé miesta na Slovensku i v zahraničí.	Mladý človek zotrúva určitý čas v cudzom prostredí, zoznámia sa s novými ľuďmi a spoločne sa venujú zmysluplnej aktivite. Môže ísť o školenie, tábor či dobrovoľnícky pobyt.

Je na každom účastníkovi, aby sa zvoleným aktivitám pravidelne venoval po dobu zodpovedajúcu úrovni, ktorú si vybral, a snažil sa dosiahnuť vytýčené ciele. Veľmi obľúbenou súčasťou programu DofE je práve Dobrodružná expedícia, ktorú účastníci programu spoločne plánujú a realizujú s pomocou vyškolených **Školiteľov a Hodnotiteľov expedície** (Vaši učitelia, kolegovia, pracovníci s mládežou).

Program DofE sa teda k mladým ľuďom dostáva prostredníctvom **Miestnych centier programu**, ktorými sa môžu stať všetky organizácie s právnou subjektivitou pracujúce s mládežou (ako napríklad aj Vaša inštitúcia).

➤ Prečo sa zapojiť?

Výhody pre školu/ organizáciu

- 1) overený nástroj na rozvoj študentov a pedagógov
- 2) konkurenčná výhoda v regióne
- 3) prepájame školy a biznis: ľudia z firiem môžu tiež mentorovať študentov
- 4) sme zaradení v POP-kách, INEKO nás uvádza v rebríčku
- 5) zapojené školy a organizácie ocenil aj britský veľvyslanec či Princ Edward

Výhody pre učiteľov/ pracovníkov s mládežou

- 1) rozvíjame charakterové vlastnosti študentov
- 2) podporujeme učiteľov/pracovníkov mládežou v raste
- 3) vytvárame komunitu

Výhody pre študentov

- 1) rozvíjame vytrvalosť, cieľavedomosť a motiváciu
- 2) 99% účastníkov vníma DofE ako prínos pre kariéru
- 3) je výhodou pri prihláške na zahraničné univerzity

➤ Aké sú roly v programe DofE?

Poskytovanie programu na Miestnom centre vyžaduje zapojenie niekoľkých ľudí s rôznymi schopnosťami. Jedná sa primárne o tých kolegov, ktorí majú záujem pracovať s mladými ľuďmi v neformálnom prostredí a pracovať na ich osobnostnom a profesionálnom rozvoji.

Koordinátor

Časová náročnosť: cca 2-3 hodiny týždenne (pri náboře účastníkov a ukončovaní programu cca 3-4hod.)

Dospelá osoba, ktorá je hlavnou kontaktnou osobou na Miestnom centre programu. Koordinátor je zodpovedný za fungovanie programu DofE v inštitúcii, podporu osôb pracujúcich s účastníkmi programu, vzdialený dohľad nad skupinami účastníkov, vedenie záznamov a nutnú dokumentáciu a za komunikáciu s Národnou kanceláriou DofE na Slovensku, či Nadáciou. Koordinátor môže v prípade potreby vykonávať aj úlohy Vedúceho programu / mentora / Hodnotiteľa aktivity alebo Školiteľa / Hodnotiteľa expedícií.

Vedúci programu DofE

Časová náročnosť: cca 1-2 hodiny týždenne (pri náboře účastníkov a pri ukončovaní programu v závislosti od počtu zapojených mladých cca 2 hod.)

Vedúci sú zväčša zamestnancami, prípadne dobrovoľníkmi v Miestnom centre, ktorí vedú skupinu 1 – 20 účastníkov (v závislosti od skúseností a cieľovej skupiny). Vedúci programu je zodpovedný za zapojenie mladých ľudí do programu, inšpiruje, vedie a podporuje ich od začiatku do konca na ich ceste programom. Pokiaľ absolvoval aj expedičnú časť školení, môže pôsobiť na Miestnom centre ako Školiteľ či Hodnotiteľ expedícií. Môže byť zodpovedný aj za zapájanie ďalších dospelých do podpory fungovania programu v inštitúcii.

Školiteľ Dobrodružnej expedície

Časová náročnosť: cca 10 hodín tréningu a prípravy skupiny mladých na expedíciu počas celého roka + 2x víkend – cvičná a kvalifikačná expedícia + cca 4-5 hodinová príprava logistiky expedície a stretnutie s

Hodnotiteľom

Vyškolená, kvalifikovaná a skúsená dospelá osoba, ktorá je zodpovedná za bezpečnosť účastníkov programu pri príprave a realizácii Dobrodružnej expedície. To zahŕňa zodpovednosť za adekvátny výcvik expedičných tímov, dohľad nad prípravou i priebehom cvičných a kvalifikačných expedícií, ale aj posudzovanie spôsobilosti každého účastníka aj expedičného tímu ako celku, samostatne podniknúť kvalifikačnú expedíciu. Školiteľ expedície svojím podpisom v účastníckej knižke potvrdzuje, že jej držiteľ je dostatočne pripravený na absolvovanie Kvalifikačnej expedície.

Hodnotiteľ Dobrodružnej expedície

Časová náročnosť: 2 x víkend + cca 4-5 hodinová príprava logistiky expedície

Zodpovedajúcim spôsobom kvalifikovaná a skúsená dospelá osoba, ktorá nestranné hodnotí činnosť účastníkov počas Dobrodružnej expedície. Hodnotiteľ expedície svojím podpisom v účastníckej knižke potvrdzuje, že jej držiteľ absolvoval Dobrodružnú expedíciu v súlade s medzinárodnými štandardmi.

Mentor

Vedie účastníka v dosahovaní cieľa v jednej z troch oblastí (Šport, Rozvoj talentu, Dobrovoľníctvo), v ktorej je odborníkom. Mentora si v každej oblasti identifikuje samotný účastník so schválením Vedúceho programu. V praxi to vyzerá tak, že Vedúci si s účastníkom identifikuje oblasť, v ktorej sa chce účastník zlepšiť a mentor pomáha s praktickým know how a so špecifickým nastavením cieľa. Ak má Vedúci expertízu v oblasti, v ktorej účastníka vedie, môže byť zároveň aj jeho mentorom pre túto oblasť. Mentor nepotrebuje školenie. Mentor by nemal byť rodič alebo blízka rodina. Mentor je skúsenejšia osoba a je zároveň Hodnotiteľom aktivity v Online účastníckej knižke, v ktorej po naplnení cieľa potvrdzuje jeho dosiahnutie.

Iní dobrovoľníci a podporovatelia programu – všetky časti programu môžu profitovať z pridanej pomoci a z dobrovoľníkov či už pri administrovaní alebo ľudí, ktorí sú ochotní asistovať pri výcviku dobrodružných expedícií.

V organizáciách, ktoré majú veľa účastníkov sa môže stať, že spomínané role bude zastupovať niekoľko rôznych ľudí, zatiaľ čo v malých organizáciách (do 14 účastníkov ročne) zvládnu väčšinu práce dvaja či traja ľudia. Program DofE naprieč rokmi ideálne rastie a každý rok odporúčame zamýšľať sa, koho ďalšieho do programu zapojiť a doplniť tak tím Vedúcich či Expedičných Školiteľov a Hodnotiteľov.

Ideálne je kolegom, ktorých by sme chceli zapojiť do DofE tímu na škole/organizácii, predstaviť program postupne. Napríklad, najskôr ich vziať na expedíciu alebo ich zapojiť ako mentorov pre mladých ľudí v rôznych oblastiach. Ak ich program DofE a práca s mladými v takomto prostredí zaujme, radi ich privítame na našich školeniach, ktoré im umožnia stať sa oficiálnymi Vedúcimi alebo Školiteľmi/Hodnotiteľmi Dobrodružnej expedície.

► Ako to môžete kolegom zapojeným do DofE uľahčiť?

Vedenie škôl a organizácií musí byť pripravené na to, že zamestnanci a dobrovoľníci, ktorí budú program realizovať, môžu potrebovať potrebovať podporu a pomoc. V niektorých fázach pre nich program môže byť viac časovo náročný. Existuje niekoľko overených možností, ako ich podporovať:

- Umožniť prácu na programe evidovať ako krúžkovú činnosť
- Ak je to možné, finančne ohodnotiť prácu, ktorú zamestnanci vykonávajú na programe
- Umožňovať zamestnancom zapojeným do DofE využívať rozvojové a vzdelávacie príležitosti, ktoré im Národná kancelária DofE (skrátene NK) ponúka.
- Vyzdvihovať, oceňovať a vysvetľovať činnosť týchto pracovníkov v rámci pracovného kolektívu
- Dni strávené zamestnancom na expedícii so študentmi uznávať za pracovné cesty
- Umožňovať konanie expedícií počas maturít, prijímacích skúšok, v plnom rozsahu alebo aspoň čiastočne počas vyučovania.
- Ponechať Koordinátora programu bez triednickej povinnosti, aby mal priestor venovať sa rozvoju programu

► Koľko to stojí?

Príspevky v našom programe sú nastavené na základe členstva Miestneho centra v Klube združenia The Duke of Edinburgh's International Award Slovensko, o.z. (skrátene DOFE SK) a členských príspevkov v danom Klube a podpora na základe Zmluvy o spolupráci a licencie. Členské príspevky sú jedným z pilierov financovania programu tak, aby bol na Slovensku dlhodobý udržateľný. Ide o tri typy príspevkov.

- **Ročný „Základný členský príspevok“:** Licencia na prvé dva roky fungovania programu je **bezplatná**. Ide o obdobie, v ktorom sa program na centre rozbieha, vzniká prvá skúsenosť s programom, zapájajú sa prví študenti a učители/ pracovníci s mládežou. Po dvoch rokoch sa organizácia môže rozhodnúť, či program pre ňu dáva zmysel a či v ňom chce naďalej pokračovať a investovať do jeho ďalšieho rozširovania. Ročný Základný

členský príspevok po dvojiročnom fungovaní je 150 €. Je zložený z troch variabilných častí. Je možné uplatniť zľavu 50 €, ak počet registrácií účastníkov v aktuálnom školskom roku je vyšší ako 5% študentov školy (platí pre členov Klubu, ktorí sú stredné školy) alebo je počet účastníkov aspoň 12 (platí pre členov Klubu okrem stredných škôl). Ďalšia zľava 50 € si môže centrum uplatniť, ak centrum má min. 5 aktívnych Vedúcich programu a min. 5 aktívnych Školiteľov a Hodnotiteľov programu. Posledných 50€ je fixný príspevok.

Národná kancelária (skrátene NK) poskytuje priebežný servis, ďalšie vzdelávania Vedúcich, regionálne stretnutia, ceremónie či metodickú podporu. Pokiaľ sa centrum rozbehne, je v našom záujme, aby ďalej napredovalo, a aby na ňom postupne mohli program ponúknuť všetkým mladým ľuďom.

- **Dodatočný členský príspevok za vyškolenie Vedúceho programu alebo Školiteľa a Hodnotiteľa Dobrodružných expedícií:** V prípade, že počas školského roka vyškolí člen Klubu buď Vedúcich programu alebo Školiteľov a Hodnotiteľov Dobrodružných expedícií, tak Dodatočný členský príspevok za vyškolenie bude 25 EUR za každé absolvované 2 dňové školenie.
- **Dodatočný členský príspevok za účastníkov v programe DofE**
Ten si účastník hradí zväčša sám. Uvedená výška dodatočného členského príspevku za účastníkov je uvádzacia. Ak by tieto príspevky odrážali všetky náklady programu na Slovensku, boli by na úrovni 8 až 11 EUR mesačne na všetkých úrovniach.

Odpustenie dodatočného členského príspevku za účastníkov v programe DofE

Príspevok za účastníka odpúšťame na základe čestného prehlásenia o hmotnej núdzi alebo o príjme domácnosti. Čestným prehlásením sa dokladuje, že príjem domácnosti, v ktorej účastník žije, neprevyšuje stanovenú hranicu.

Úroveň programu	Mesačný príspevok v EUR	Počet mesiacov v DofE	Príspevok od 1.1.2019
 Bronzová úroveň	5 €	6	30 €
 Strieborná úroveň	5 €	6	30 € *
	3,75 €	12	45 €
 Zlatá úroveň	3,75 €	12	45 € *
	3,33 €	18	60 €

DofE Štipendium pre Miestne centrá The Duke of Edinburgh's International Award Slovensko, o.z.

Ak Miestne centrum v rámci uplynulého roka finančne podporilo realizáciu programu aspoň u jedného účastníka v jednej z týchto oblastí:

- materiál pre plnenie niektorej z oblastí u účastníka v hmotnej núdzi / ťažkej životnej situácii.
- expedičný materiál pre účastníka v hmotnej núdzi / ťažkej životnej situácii,
- expedičný materiál pre bežného účastníka,

môže požiadať o DofE Štipendium vo forme refundácie časti nákladov Národnou kanceláriou DofE. Oblasť podpory a výška refundácie je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

Oblasť podpory	Refundácia nákladov vo výške
Materiál pre plnenie niektorej z oblastí u účastníka v hmotnej núdzi / ťažkej životnej situácii	90 %
Expedičný materiál pre účastníka v hmotnej núdzi / ťažkej životnej situácii	90 %
Expedičný materiál pre bežného účastníka	25 %

Maximálna výška refundácie pre Miestne centrum za kalendárny rok je stanovená vo výške 200 €.

Miestne centrum musí disponovať poistením zodpovednosti právnických osôb za škodu. Ak je Vaše centrum školou, takéto poistenie býva väčšinou povinné zo zákona.

MÁTE ZÁUJEM DofE ROZBEHNÚŤ? ČO TERAZ?

Zaujal Vás náš program DofE? Chcete podporovať v rozvoji Vašich študentov a kolegov? Pýtate sa však, ako vyzerá samotný proces získania licencie a rozbehnutia centra? Kde vlastne začať?

Celý proces trvá približne 4-5 týždňov a je rozdelených na 6 jednoduchých krokov.

Krok 1: Prejavenie záujmu a podpora vedenia organizácie

Pre spustenie programu DofE vo Vašej organizácii je potrebné zabezpečiť záujem a podporu zo strany vedenia a zamestnancov alebo dobrovoľníkov, ktorí budú program realizovať.

Krok 2: Identifikácia a nábor Vedúcich programu, Školiteľov expedícií a ďalších dobrovoľníkov

Každé Miestne centrum DofE musí mať aspoň dvoch ľudí vyškolených ako Vedúcich programu a dvoch vyškolených Školiteľov/Hodnotiteľov expedícií. Môže ísť o rovnaké osoby. Zvyčajne je tiež potrebná pomoc ďalších pomocníkov a dobrovoľníkov. V krátkodobom horizonte odporúčame posilňovať DofE tím o ďalších učiteľov/ pracovníkov s mládežou, aby bola zaručená udržateľnosť programu na Miestnom Centre DofE.

Obe školenia trvajú dva dni. Rozpis aktuálnych [školení tu](#).

Krok 3: Licenčný proces

Podmienky pre získanie DofE licencie sú:

- Vaša organizácia je zaregistrovanou právnickou osobou a má dobrú reputáciu
- Národná kancelária DofE verí, že povest' a štandardy programu DofE budú prostredníctvom Vašej organizácie v bezpečných rukách
- program logicky zapadá do činnosti Vašej organizácie

Licenčný proces pozostáva z nasledujúcich krokov:

1. Organizácia/škola so záujmom program rozbehnúť sa ozve do Národnej kancelárie, prípadne vyplní online [prihlášku Miestneho centra](#).
2. Po kontaktovaní prebehne stretnutie Programového manažéra DofE pre daný kraj s riaditeľom a budúcim Koordinátorom programu, prípadne ďalšími učiteľmi/pracovníkmi s mládežou, ktorí majú o stretnutie záujem. Programový manažér predstaví všetky potrebné informácie a odpovie na prípadné otázky. Organizácia vyplní [prihlášku Miestneho centra](#) (v prípade, že tak ešte neurobila).
3. NK po vyhodnotení prihlášky a úvodných stretnutiach pripraví a zašle **Zmluvu o spolupráci a licenciu Miestneho centra a Prihlášku do Klubu združenia**.
4. Štatutárny zástupca či riaditeľ Vašej organizácie/školy podpíše dve kópie oboch dokumentov a obe pošle späť do Národnej kancelárie DofE na Slovensku.
5. Riaditeľ NK podpíše oba dokumenty a jeden originál z oboch dokumentov pošle obratom späť. Organizácia sa stáva oficiálnym Miestnym centrom a je oprávnená program poskytovať odo dňa uvedeného v Zmluve.

V tejto fáze je Vaša organizácia autorizovaná na propagáciu programu, získa prístup k dostupným zdrojom a nástrojom a môže disponovať značkou DofE, či logom programu. Po vyškolení Vedúcich môže začať program poskytovať pre prvých účastníkov.

Krok 4: Účasť kolegov na školení DofE

Pred spustením programu je potrebná účasť dvoch zástupcov centra na školení Vedúcich. Dostupné termíny školení sú uvedené na [web stránke](#).

Po školení od nás získate balíček letákov, propagačných materiálov a vlajku s logom programu.

Krok 5: Plán a príprava na spustenie programu DofE

Pri príprave spustenia programu existuje niekoľko kľúčových oblastí, ktoré by sa mali detailne naplánovať

- **Propagačná stratégia** – Pripravte si plán, ako zorganizovať propagačné či informačné stretnutia pre študentov a rodičov s cieľom zvýšiť záujem o program. Množstvo pomocných náborových materiálov [nájdete tiež TU](#) v časti **Náborové materiály**.
- **Získanie potrebného materiálu** – Výbavu na expedície si štandardne zabezpečujú účastníci sami. Miestne centrum sa však môže rozhodnúť zaobstarať si stany, spacie vaky, kompas, batohy, vybavenie na varenie či iné vybavenie, ktoré budú k dispozícii pre účastníkov programu. Zabezpečenie týchto materiálov si vyžaduje čas a je potrebné urobiť ho v dostatočnom predstihu pred prvou Dobrodružnou expedíciou.
- **Plánovanie programu** - Školenie Dobrodružnej expedície, ako aj získavanie praxe a kvalifikačná expedícia, musia byť pripravované a naplánované v dostatočnom predstihu tak, aby neboli v rozpore s inými udalosťami, ako sú napríklad rôzne školské podujatia, či prijímacie a maturitné skúšky.

Krok 6: Nábor prvých účastníkov

Akonáhle je všetko pripravené, môžete zapojiť prvých účastníkov. Dôležité je, aby sa v prvých týždňoch po ich zapísaní zabezpečil kvalitný štart – to znamená spoločné nájdenie vhodných aktivít a identifikácia cieľov vo všetkých oblastiach.

Ide o rušné obdobie pre Vedúcich programu, pretože potrebujú tráviť čas s účastníkmi, diskutovať o ich záujmoch, možnostiach, cieľoch, schvaľovať vhodných mentorov jednotlivých oblastí, a potom motivovať účastníkov, aby začali pracovať na svojich cieľoch.

Nie ste v tom sami!

Vždy máte k dispozícii Programového manažéra pre Váš kraj, ktorý je poradcom a pomocníkom pri rozbiehaní aj koordinácii programu DofE počas celého roka.

Dúfame, že vám tento dokument poskytol odpovede na všetky zvedavé otázky.

Prajeme Vám veľa šťastia pri rozhodnutí vydať sa na toto DofE dobrodružstvo a ponúkať program Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu aj na Vašej škole či organizácii.

Váš Tím Národnej kancelárie DofE

